

TUDOMÁNYOS ÜLÉS AZ ELTE ÚJ- ÉS JELENKORI
EGYETEMES TÖRTÉNETI TANSZÉKÉN
AZ 1949-BEN ALAKULT NATO TÖRTÉNETÉNEK
ELSŐ 75 ÉVÉRŐL

2024. november 28-29.

Helyszín:

ELTE Rektori Kabinet – Szenátusi terem
Budapest V. kerület, Szerb u. 21–23. I. emelet

Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék

PROGRAM

2024. november 28. csütörtök

- 10:00-10:10 **Szilágyi Ágnes Judit** az MTA doktora, az ELTE Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék vezetője a szervezők nevében köszönti a konferencia résztvevőit
- 10:10-10:30 **Magyarics Tamás** professzor emeritus (ELTE) bevezető, plenáris előadása „*A NATO evolúciója*” címmel

A NATO történetének epizódjai a hidegháború korszakában

10:30-11:40 I. SZEKCIÓ

- Szekcióvezető: **Simándi Irén** (NKE)
- 10:30-10:50 **Simándi Irén** (NKE): A biztonság feltétele – NATO 1949. (A MTI és a sajtó forrásaiból)
- 10:50-11:10 **Stósz Flóra** (ELTE/HM HIM): Egy hullámhosszon: az angolszász jelhírszerzési rendszer és a NATO létrejöttének összefüggései
- 11:10-11:30 **M. Madarász Anita** (ELTE/NEB): „...életben tartottam magam, mert látni akartam, hogy az Észak-atlanti Szövetség megfelelően elindul.” Ernest Bevin és a NATO
- 11:30-11:40 Szekcióvita

11:40-12:00 Kávészünet

12:00-13:10 II. SZEKCIÓ

- Szekcióvezető: **Pál István** (ELTE)
- 12:00-12:20 **Pál István** (ELTE): Ügynökjelöltek a NATO vonalán. A magyar állambiztonság behatolási próbálkozásai az Észak-Atlanti Szerződés Szervezetébe, 1957-1963
- 12:20-12:40 **Garadnai Zoltán** (MNL OL): Két stratégia Európáról? A de Gaulle-i NATO politika okai és összetevői (1958-1966)
- 12:40-13:00 **Neuspiller Ferenc** (ELTE): „A leghűségesebb szövetségés”. A „Von Schiller” fedőnevű ügynök jelentései Olaszországról
- 13:00-13:10 Szekcióvita

13:10-14:15 Ebédszünet

14:15-15:45 III. SZEKCIÓ

- Szekcióvezető: **Kaiser Ferenc** (NKE)
- 14:15-14:35 **Szilágyi Gábor** (NEB): NATO–„négyek”? Informális legfelső szintű egyeztetési mechanizmusok az 1970-es években
- 14:35-14:55 **Andreides Gábor** (NEB): „Ez egy gyönyörű barátság vége? Olaszország és a sigonellai incidens”
- 14:55-15:15 **Antal Gábor** (ELTE): A Királyi Haditengerészet nukleáris stratégiájának alakulása a hidegháború folyamán
- 15:15-15:35 **Kaiser Ferenc** (NKE): „Nyitva tartani a logisztikai folyosót”, a NATO és az Észak-atlanti térség a hidegháborúban
- 15:35-15:45 Szekcióvita, az első konferencianap zárása

2024. november 29. péntek

10:00-10:05 **Pál István** (ELTE) rövid, napindító bevezetője

A NATO, túl a hidegháborún

10:05-11:15 IV. SZEKCIÓ

Szekcióvezető: **Békés Csaba** (HUN-REN)

10:05-10:25 **Békés Csaba** (HUN-REN): Magyarország és a NATO viszonya 1988-1994 között

10:25-10:45 **Kecskés D. Gusztáv** (HUN-REN): Magyarország és a NATO viszonya 1994-től az 1999. évi csatlakozásig

10:45-11:05 **Szabó Károly** (KNBSZ): Vonzások és választások – a magyar katonai nemzetbiztonsági tevékenység a 25 éves NATO tagság tükrében

11:05-11:15 Szekcióvita

11:15-11:30 Kávészünet

11:30-12:40 V. SZEKCIÓ

Szekcióvezető: **Juhász József** (ELTE)

11:30-11:50 **Kovács Tamás** (NKE): Új szervezeti struktúra, új szövetségi rendszer, új kihívások - a NATO és a magyar katonai nemzetbiztonság új dimenziói

11:50-12:10 **Kiss Dávid** (történész, újságíró): A magyar különleges műveleti képesség NATO-integrációja

12:10-12:30 **Lénárt András** (SZTE): Újratervezés Hispániában: Spanyolország útja a NATO-ba

12:30-12:50 **Mészáros Andor** (ELTE): Cseh anyahajó atlanti vizeken: Prága csatlakozása a szervezethez

12:50-13:00 Szekcióvita

13:00-13:50 Ebédészünet

13:50-15:30 VI. SZEKCIÓ

Szekcióvezető: **Szenes Zoltán** (NKE)

13:50-14:10 **Szenes Zoltán** (NKE): Vissza a jövőbe? A NATO előretolt védelmi koncepciója

14:10-14:30 **Tokai Attila** (ELTE): A NATO a Baltikum térségében

14:30-14:50 **Juhász József** (ELTE): Egy "humanitárius" légiháború: Szerbia NATO-bombázása 1999-ben

14:50-15:10 **Wagner Péter** (KRE): „Együtt be, együtt ki”: Döcögő atlantizmus Magyarország afganisztáni szerepvállalásában

15:10-15:30 Szekcióvita, az ülészak lezárása